

Opis bibliograficzny: Andrzej Saj, *Rzeczywistość pośrednia*, [w:] *Andrzej Saj*, broszura, Foto Medium Art, Wrocław 1977, [s. nlb.]

Uwagi:

Słowa kluczowe: fotomedializm, rzeczywistość, reprodukcja, tekst

Tekst:

RZECZYWISTOŚĆ POŚREDNIA

nie będąca ani człowiekiem, ani rzeczą, lecz możliwie najczystsza i najbardziej abstrakcyjną, dokonującą się w wysiłku i ciągłym stawaniu się interakcją człowieka postrzegającego i świata

Zwróćmy uwagę na instrumentalną funkcję fotografii: pomnażanie dowolnych obrazów (grafiki, tekstów) w drodze reprodukcji. Rola fotografii w tym przypadku – to kwestia czysto techniczna, sprowadza się do dostarczania wiernych kopii oryginału.

Oczywistą też jest usługowa funkcja fotografii ilustrującej tekst w przeróżnych drukach (prasa, książki). Tu fotografia służy bądź jako ozdoba, ilustracja, dodatkowy komentarz lub objaśnienie, rzadziej jako element współrzędny, integralnie dopełniający jedną całość (teksty literackie łączone z grafiką). A już trudno wprost mówić o „wzmacnianiu” tekstu, uwydatnianiu jego „natury”, jego wielowarstwowości i sensów. Wydaje się, że tym zadaniom może podołać właśnie fotografia dzięki jej mediumicznym właściwościom. Może bowiem fotografia ingerować w tekst o d d a j ą c go w jego „podtekście”. Dodawać do wartości słowa – wartość obrazu, i nie chodzi tu o grafizację słowa (jak to bywa np. w poezji konkretnej), czy urzeczowienie słowa – lecz wyłącznie o jego zintensyfikowanie poprzez walor przedstawialny. Chodzi więc o to by fotografia do wartości pierwotnej oryginału dodawała wartość drugą, „przeniesioną” w trakcie zabiegu powielania, by wreszcie uwydatniała wartość oryginału odpowiednio go transponując na język meta-dzieła. I to są te kreujące inną rzeczywistość funkcje sztuki w jej właściwości docierania do granic poznawania, przekraczania tych granic...